

**Nr 155. Motion av Pavel Gamov (SD)
om stöd för den konstnärliga yttran-
defriheten
KSN-2013-0259**

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Uppsala den 19 juni 2013
På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Magnus Åkerman, Mats Gyllander (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg (båda S), Rickard Malmström (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärende

Pavel Gamov (SD) föreslår i en motion, väckt den 28 januari 2013, att kommunfullmäktige uppdrar till kulturnämnden att erbjuda Lars Vilks möjligheten att visa upp sin konst på Uppsala stadsbibliotek, ärendets *bilaga 1*.

Remissbehandling

Motionen har remitterats till kulturnämnden, ärendets *bilaga 2*. Nämnden föreslår att motionen avslås i sin helhet. Kulturnämnden värnar principen om armlängds avstånd till konstnärliga bedömningar inom de kulturverksamheter som får uppdrag från kulturnämnden. Kulturnämnden framhåller att enligt 3 kap. 9 § kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller som annars är av större vikt

för kommunen. Vilka utställningar som ska visas inom ramen för kommunens kulturverksamhet är inte en sådan fråga.

Föredragning

Armlängds avstånd mellan politiska beslut och konstnärliga bedömningar är en bärande princip inom kulturpolitiken. Det innebär att bedömningar av konstnärlig kvalitet inte ska göras av politiker utan av ämnesexperter. Politiska beslutsfattare ska stödja kultur och konst, men inte blanda sig i konstnärliga överväganden och beslut. Detta för att säkerställa den konstnärliga friheten och yttrandefriheten.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett kulturpolitiskt program (KF 2005) där övergripande mål och inriktningar anges för Uppsalas kulturpolitik. I programmet anges;

”Uppsala är en mångkulturell stad och en internationell mötesplats med livaktiga och goda relationer till omvärlden. Integration, tolerans och demokrati utvecklas i ett öppet samhälle som har många kontaktytor och uppmuntrar mångfald. Här finns internationellt framgångsrika kulturutövare inom olika områden och med olika etnisk bakgrund. Dessa utgör en stor tillgång som ska tillvaratas på olika sätt, exempelvis i kommunens egna internationella samarbeten”.

Programmet gäller för samtliga kommunala verksamheter. Kommunfullmäktige ska inte detaljstyra kommunal utställningsverksamhet. Därför föreslås att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Motion om stöd för den konstnärliga yttrandefriheten

Yttrandefriheten är en av demokratins bärande pelare. I yttrandefriheten ingår rätten att fritt uttrycka sig i form, rörelse och bild. I takt med att polariseringen i samhället ökat under de senaste decennierna har tyvärr också hot mot konstnärer och försök att inskränka den konstnärliga friheten blivit vanligare. Hoten och våldet har framför allt kommit från nazistiska grupper samt från kristna och muslimska fundamentalister.

År 1998 öppnade utställningen *Ecce homo* av fotografen Elisabeth Ohlson Wallin. Utställningen väckte starka känslor då den visades upp i Uppsala domkyrka och innehöll bilder av Jesus Kristus i sexuella och homoerotiska situationer och miljöer. Ohlson Wallin fick motta flera mordhot, och Uppsala domkyrka bombhotades.

I mars 1999 misshandlades flera personer då medlemmar av främst den syrisk-ortodoxa kyrkan försökte storma den lokal i Norrköping där utställningen för tillfället visades.

I syfte att visa sitt stöd för yttrandefriheten och ge riksdagsledamöterna en chans att själva se den omtalade utställningen beslutade talmannen med stöd av en majoritet av gruppledarna att *Ecce homo* under en vecka i mars 1999 skulle visas upp i Nubiska rummet i riksdagshusets östra del. Sedan juni 2010 hänger också ett av de fotografier som ingick i *Ecce homo*-utställningen i den folkpartistiska EU-ministern Birgitta Ohlssons arbetsrum på Rosenbad.

I fallet med *Ecce homo*-utställningen var det kristna fundamentalister som låg bakom hoten och våldet. De allvarligaste attackerna på den konstnärliga friheten har dock varit kopplade till islamismen, och det är också i dessa fall som det demokratiska samhället hittills haft svårast att oreserverat stå upp för yttrandefriheten.

De senaste åren har en rad incidenter inträffat där landets kulturinstitutioner, av rädsla för att stöta sig med islamistiska grupper, bland annat valt att plocka ned tavlor, stoppa dansföreställningar, censurera filmer och avboka kontroversiella konstnärer.

Det mest talande exemplet är fallet med konstnären Lars Vilks. Med ambitionen att testa yttrandefrihetens gränser skapade Vilks år 2007 en serie av teckningar där den muslimske profeten Muhammed skildras i form av en så kallad rondellhund.

Av rädsla för våldsamma reaktioner från islamistiska grupper stoppades Lars Vilks från att delta i den utställning i Värmland där teckningarna först skulle visas upp. Vilks erbjöd då en rad svenska gallerier och kulturinstitutioner att visa teckningarna, men samtliga avböjde. Teckningarna har ännu inte visats i Sverige.

Vilks' teckningar fördömdes officiellt av regeringarna i Iran, Pakistan, Afghanistan, Egypten och Jordanien. Den islamiska samarbetsorganisationen, som har 57 stater som medlemmar och som beskrivits som den största internationella organisationen i världen efter FN, framförde krav till den svenska regeringen om att Lars Vilks skulle straffas. Strax därefter utlovade en irakisk terrororganisation med nära band till al-Qaida en belöning till den som mördade Lars Vilks.

I mars 2010 greps en grupp internationella islamister misstänkta för att ha planerat att mörda Vilks.

I maj 2010 attackerades Lars Vilks fysiskt i samband med en föreläsning om yttrandefrihet vid Uppsala universitet. Några dagar senare attackerade två islamister Lars Vilks' hem med brandbomber.

I november 2010 hotades Vilks av den somaliska terrororganisationen al-Shabaab.

I december 2010 attackerades Stockholms innerstad av en islamistisk självmordsbombare. Vilks' teckningar angavs som ett av huvudmotiven för attentatet.

I september 2011 anhölls fyra män misstänkta för att ha planerat att mörda Lars Vilks i samband med ett planerat besök i Göteborg. En kort tid därefter valde ledningen för bokmässan i Göteborg att med hänvisning till säkerhetsskäl stryka en programpunkt där Vilks skulle ha medverkat.

Oavsett vad man tycker om en viss konstnär eller ett visst konstverk får yttrandefriheten aldrig begränsas av religiösa påbud. Det öppna och demokratiska samhället får aldrig vika sig för hot och våld. Att så ändå sker och dessutom i en ökande omfattning är djupt oroväckande.

I en undersökning genomförd av SVT:s Kulturnyheterna i juni 2010 uppgav nästan var tredje svensk bildkonstnär att förföljelsen av Lars Vilks resulterat i att man börjat censurera sina egna konstverk av rädsla för repressalier.

Som folkets och demokratins företrädare har Uppsala kommunfullmäktige ett särskilt ansvar att motverka denna utveckling. I syfte att visa sitt ovillkorliga stöd för yttrandefriheten anser vi därför att Uppsala kommun borde erbjuda Lars Vilks möjligheten att visa upp sin konst på stadsbiblioteket.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna

- att uppdra till kulturnämnden att erbjuda Lars Vilks möjligheten att visa upp sin konst på Uppsala stadsbibliotek

Uppsala 2013-01-29

Pavel Gamov

Gruppledare (SD) Uppsala kommunfullmäktige

Handläggare
Sörås Stafelin Pia

Datum
2013-04-25

Diarienummer
KTN-2013-0196

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink. 2013 -05- 07	
Diariennr. KSN-2013-259	
40	Aktbil. 3

Yttrande – Remiss: Motion Pavel Gamov (SD) om stöd för den konstnärliga yttrandefriheten (KSN-2013-0259)

Kulturnämnden har tagit del av rubricerat ärende och vill anföra följande.

Kulturnämnden har tagit del av förslaget att kommunfullmäktige ska uppdra till kulturnämnden att erbjuda Lars Vilks möjligheten att ställa ut sin konst på Uppsala stadsbibliotek. Kulturnämnden förordar att motionen avslås i sin helhet. Kulturnämnden värnar principen om armlängds avstånd till konstnärliga bedömningar inom de kulturverksamheter som får uppdrag från kulturnämnden. Principen om armlängds avstånd innebär att politiska beslutsfattare ska stödja kultur och konst, men hålla sig på behörigt avstånd från konstnärliga överväganden och beslut, bland annat för att säkerställa den konstnärliga friheten och yttrandefriheten.

Kulturnämnden vill framhålla att enligt 3 kap. 9§ kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller som annars är av större vikt för kommunen. Vilka utställningar som ska visas inom ramen för kommunens kulturverksamhet är inte en sådan fråga.

Kulturnämnden

Eva Edwardsson
ordförande

Ingela Åberg
nämndsekreterare

Plats och tid Lokföraren, Stationsgatan 12, Uppsala, kl 14.00-17.20

Beslutande	Eva Edwardsson (FP) ordf Ulla-Stina Claesson (V) vice ordf Anna-Karin Westerlund (M) § 70-81 Bertil Norbelie (M) Margareta Fernberg (M) Alfonso Marin (KD) Bo Östen Svensson (S) Beatriz Hedvåg (S) Agneta Erikson (S) § 60-71 Küllike Montgomery (MP)	Ersättare	Sofia Farsiani König (M) tjug § 60-80 Carina Christiansen (M) § 60-81 Ulla Balksjö (M) tjug Helena Ling (FP) § 63-81 Dick Jansson (S) tjug § 72-81 Finn Hedman (MP) § 64-81
------------	---	-----------	--

Övriga deltagande Sten Bernhardsson kulturdirektör, Sara Håkansson stadsarkivarie, Ingela Åberg nämndsekreterare, Annika Strömberg kulturstrateg Fia Söderberg verksamhetscontroller, Pia Sörås Stafflin kulturstrateg, Elise Rhodin kulturstrateg, Anna Ehn intendent för offentlig konst, Kajsa Reslegård praktikant, Marcus Mohall praktikant och Jessica Helander praktikant.

Utses att justera Ulla-Stina Claesson (V)

Justeringens plats och tid Kulturkontoret 2013-05-06

Underskrifter	Sekreterare Ingela Åberg	Paragrafer 60-81
	Ordförande Eva Edwardsson (FP)	
	Justerande Ulla-Stina Claesson (V)	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kulturnämnden

Sammanträdesdatum 2013-04-25

Datum för anslags nedtagande 2013-05-28

Datum för anslags uppsättande 2013-05-06

Besvärstiden utgår 2013-05-29

Förvaringsplats för protokollet Kulturkontoret, Stationsgatan 12, Uppsala

Underskrift
Ingela Åberg nämndsekreterare

Justerandes sign

U S C

U E

Utdragsbestyrkande

ändamålsenliga lokaler för konstnärer och att ta fram ett antal ändamålsenliga lokaler ämnade för nytutexaminerade konstnärer samt att undersöka möjligheten att inrätta ett ekonomiskt ateljéstöd som kan sökas av verksamma konstnärer.

Yrkande

Eva Edwardsson (FR) yrkar bifall till kulturkontorets förslag samt yrkar även bifall till 3:e att-satsen.

Küllike Montgomery (MP) yrkar bifall till alla 3 att-satserna i motionen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att bifalla ordförandens yrkande.

Ordföranden frågar om det är nämndens mening att bifalla Küllike Montgomerys (MP) yrkande.

Ordföranden finner att nämnden har beslutat att bifalla ordförandens yrkande.

Nämnden enas om att sista stycket i yttrandet stryks.

...

§ 71**Remiss: Motion av Pavel Gamov (SD) om stöd för den konstnärliga yttrandefriheten. KTN 2013-0196****Beslut**

att till kommunstyrelsen avge upprättat yttrande med anledning av Pavel Gamovs (SD) motion om stöd för den konstnärliga yttrandefriheten.

Ärendet

I ärendet föreligger kulturkontorets förslag till beslut 2013-04-16.

Motionären anser att yttrandefriheten är en av demokratins bärande pelare men att det under de senaste decennierna har blivit vanligare med hot mot konstnärer och försök att inskränka den konstnärliga friheten, främst från nazistiska grupper samt från kristna och muslimska fundamentalister. Motionären pekar på att en rad incidenter inträffat där landets kulturinstitutioner valt att ändra planerad verksamhet av rädsla för att stöta sig med islamistiska grupper. Motionären lyfter här särskilt Lars Vilks och de händelser med kopplingar till hans teckning av profeten Muhammed som rondellhund. Mot bakgrund av detta vill motionären att Uppsala kommun i syfte att visa sitt ovillkorliga stöd för yttrandefriheten borde erbjuda Lars Vilks att visa upp sin konst på Uppsala stadsbibliotek.

...

